

VASTAUS VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN/Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta tarkastuslautakunta otti vuoden 2021 arviointikertomuksessa esille alla lueteltuja asioita. Asioiden kohdalla on myös selvitys nykytilanteesta ja tulevista toimenpiteistä.

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden vaikeutuminen

- Henkilöstön saatavuudessa on koko kaupungin organisaation tasolla suuriakin vaihteluja. Tällä hetkellä suurimmat henkilöstön saatavuushaasteet ovat ateria- ja siivouspalveluissa. Henkilöstön saatavuus on joillakin aloilla heikko koko maassa.
- Henkilöstön saatavuuteen pyritään vaikuttamaan ylläpitämällä hyvää työnantajakuvaa kannustamalla henkilöstöä ja viestimään onnistumisista.

Johtamiskulttuuri, esimiestaidot ja hyvän perehdyttämisen vaikutus henkilöstön hyvinvointiin

- Johtamiskulttuurin ja esihenkilötaitojen kehittämistä tehdään jatkuvasti. Oriveden kaupunki on lokakuussa 2022 aloittanut laajan esihenkilövalmennuksen, joka kestää vuoden 2023 loppuun asti. Koulutukseen liittyen on hankittu Hallintoakatemia/Eduhousen lisenssi. Lisenssin kautta koko henkilöstö sekä luottamushenkilöt voi kouluttautua tarpeelliseksi katsomissaan asioissa.
- Esihenkilöiden koulutuksen lisäämisen myötä myös tiedot ja taidot perehdyttämisessä vahvistuvat. Tulevaisuuden kehittämistarpeeksi tunnustetaan kuitenkin koko kaupungin yhtenäisen perehdytyspaketin luominen.
- Hallintoakatemia koulutussisältö avataan luottamushenkilöille vielä loppuvuoden 2022 aikana.
- Oriveden kaupunki on tilannut BDO Oy:ltä selvityksen organisaation johtamisrakentamistarpeesta ja sen kehittämistarpeesta ottaen huomioon mm. hyvinvointialueen aiheuttama muutos.
- Tarvittaessa kaupungin toiminnoissa on käytetty työnohjausta organisaation hyvinvoinnin edistämiseen.

Uusien tietojärjestelmien ja viestintäkanavien koulutustarve myös luottamushenkilöiden osalta

- Korona-aikana jouduttiin ottamaan uusia etätyöskentelyn mahdollistavia järjestelmiä ja kanavia käyttöön nopealla aikataululla ja tuolloin oli niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin kouluttaminen fyysisten rajoitusten vuoksi erittäin hankalaa. Uusille luottamushenkilöille järjestettiin kuitenkin Office-paketin käyttökoulutus läsnä-tilaisuutena. Koulutukseen oli yhdistetty myös Teams-viestintäkanavan koulutusta. Lisäksi kaupungin tietohallinto on tarvittaessa antanut yksilöohjausta myös luottamushenkilöille mahdollisissa ongelmatilanteissa.
- Toimielinten varajäsenille on tilattu perustietotekniikkatoimittajalta käyttäjätunnukset ja Office-paketit. Tunnukset eivät ole vielä valmistuneet ja ne saataneen käyttöön vuoden 2023 alusta lukien.

Talousarvion laadinta- ja ennustamisprosessien avaaminen ja ennusteiden vaihtelevuus

- Talousarvion laadintaprosessia on esitelty ja koulutettu mm. uusien luottamushenkilöiden koulutuksessa sekä vuosittaisen talousseminaarin aineistossa.
- Talouden ennustamista tehdään eri kanavilta mm. Kuntaliiton ja verohallinnon verkkosivuilta saatavien erilaisten laskelmien ja ennakkoarvioiden pohjalta sekä aiempina ja kulloinkin kuluvana vuonna toteutuneiden euromäärien perusteella. Ennustaminen on kuitenkin aina arviointia ja mm. verotulojen kuntakohtaisia jako-osuuksia tarkistetaan vielä joulukuussa, jolloin tilitysten määrät vielä loppuvuodesta muuttuvat. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten ennustaminen on ollut merkittävien palvelutarpeiden vuosimuutosten vuoksi vaikeaa.
- Koska erilaiset ennusteet ja laskelmat saattavat valtakunnallisestikin muuttua nopeastikin, se vaikeuttaa myös kuntatalouden pitkäjänteistä talouden ennustamista ja suunnittelua.
- Viime vuosina niin talousarvion kuin tilinpäätöksen ennustettavuuteen on vaikuttanut mm. koronapandemia. Pandemian vuoksi jouduttiin tekemään paljon erilaisia poikkeusjärjestelyjä, jotka lisäsivät menoja ja vähensivät tuloja. Lisäksi valtion maksamista tuista ei ollut tarkkaa tietoa ennen niiden maksamista.
- Vuonna 2023 talouden ennustamisen luo vaikeutensa mm. hyvinvointialueiden käynnistyminen ja se, miten tarkkaan toimintojen siirto on onnistuttu ennakoimaan kaupungin palveluista. Lisäksi ennakoitu sähköenergian hinnan kallistuminen tuo menopaineita kaupungin talouteen. Toimintaympäristön ollessa jatkuvassa muutoksessa, pitkien talouden ennusteiden laatiminen on mahdotonta.

Julkisuuslainsäädäntöön liittyvät käytännöt

- kaupungin toimintojen ja asiakirjojen julkaisemisessa noudatetaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain sekä tiedonhallintalain määräyksiä. Näiden lakien sisältöä ja vaikutusta esim. asiakirjojen julkistamiseen ja tietojensaantioikeuteen on jalkautettu luottamushenkilöille Tampereen kesäyliopiston syksyllä 2021 järjestämässä perehdytyskoulutuksessa. Tähän koulutukseen osallistui valitettavan vähän luottamushenkilöitä. Ilmeinen jatkokoulutuksen tarve on olemassa ja se pyritään toteuttamaan vuoden 2023 aikana.